

Meer over de Route

De wandeling met Zacharias de zakkendrager neemt je mee langs de mooiste sporen van de Hanzetijd in Zaltbommel. Ontdek de plek van het oude zakkendragershuis en loop langs gevels, ornamenten en bouwstijlen die nog altijd herinneren aan de bedrijvigheid van de middeleeuwse handelsstad.

Waterpoort

Enige overgebleven stadspoort, startpunt van de wandeling.

De route voert verder door karakteristieke straten als de Gamerschestraat, Karstraat en Oliemolen, waar kloosters, molens en oude stadsmuren het verleden tot leven brengen. Onderweg ontmoet je de sporen van een Joodse grafheuvel, pakhuizen vol wol en graan en natuurlijk het Stadskasteel van Maarten van Rossum. Hier voel je hoe Zaltbommel groeide tot een bruisend knooppunt van handel en cultuur.

Pakhuizen

Hier bracht Zacharias het meest van zijn tijd door.

Aan het eind wandel je via de Markt en de Waterstraat weer terug naar de Waterpoort. Onderweg passeer je nog prachtige panden, pothuizen en renaissancegevels die de rijkdom van de stad uitstralen. Na twee uur wandelen heb je niet alleen de stad gezien, maar ook beleefd hoe het was om in de Hanzetijd in Zaltbommel te wonen en werken.

Stadskasteel

Huis van Maarten van Rossum (1495 - 1555), veldheer van De hertog van Gelre

Wie is Zacharias

De stille held van de Hanzetijd

Zacharias de zakkendrager werd geboren in de laatste kwart van de zestiende eeuw. In 1604 woont hij in de Nonnenstraat. Hij werkte als sjouwer in de drukke handelsstad. Zijn taak was zwaar maar onmisbaar: zakken graan van negentig kilo of balen wol van honderd kilo droeg hij op zijn rug naar pakhuizen, molens en werkplaatsen. Hij stond symbool voor de kracht en het uithoudingsvermogen van de zakkendragers, de stille motor achter de handel.

Hij woonde in een eenvoudig huisje in de Nonnenstraat, tegenover het huis van Maarten van Rossum. Voor Zacharias betekende de stad zijn werkterrein: de brede straten, de Waalkade waar schepen aanmeerden, en de pakhuizen waar de goederen lagen opgeslagen. Zijn beroep gaf hem een plek in het stadsleven, want zakkendragers hielpen niet alleen bij handel, maar ook bij branden, begrafenissen en andere klussen.

Hij was gekleed in eenvoudige wollen kleding, met een lap als bescherming en een zakkenhaak als hulpmiddel. In zijn bestaan zie je de zware arbeid, maar ook de trots van een gilde dat onmisbaar was voor de bloei van Zaltbommel. Met Zacharias voor ogen krijgt de Hanzetijd ineens een menselijk gezicht: dat van een sterke, anonieme drager die de stad groot hielp maken.

Wandelroute Zacharias

Zaltbommel officieel Hanzestad sinds 2022

Bewandel het leven van Zacharias

Zakkendrager in 1617

Zacharias de zakkendrager was een stille held van de Hanzetijd. Dag in dag uit sjouwde hij zakken en balen door Zaltbommel en hielp waar nodig in de stad. Met zijn kracht en inzet stond hij symbool voor de mensen die de handel en het stadsleven draaiend hielden. Loop mee in het leven van Zacharias!

Bron: Impressie Zacharias is kunstmatig gegenereerd beeld

Inspiratie opdoen? Bekijk onze social media!

Wandelroute

Feitelijk historische informatie
Scan de QR code. Op deze pagina vind je uitgebreide informatie over al het moois dat u gaat tegekomen op de gehele route.

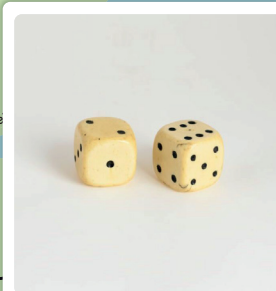
Zakken drager

Afbeelding van Gerard Terborch uit 1652 van een zakken drager.

Zakken dragershaak

Een zakken drager had niet veel gereedschap nodig. Sterke spieren, goede schoenen een lap over de schouders en nek en een zakken dragershaak om de zak op zijn rug op de juiste plek te houden.
Afbeelding Museum Rotterdam

Dobbelstenen

De klussen die de zakken dragers te verdelen hadden, werden verloot door te dobbelen.
Afbeelding Museum Rotterdam

Wolvollen

In Bommel werd wol bewerkt tot een stof, karsei. Het vollen van wol was een zwaar werk. Het vervoeren ook. Een zak wol woog ongeveer 100 kilo!

Huis zakken drager

Uitsnede van de kaart van Joan Blaeu uit ongeveer 1649. In de Nonnenstraat, tegenover het Stads kasteel heeft een rij huisjes gestaan. In een ervan woonde een zakken drager.

Vaste havenkraan

De handelswaar werd met een kraan uit de Hanzeschepen getakeld. De mensen die het rad in beweging zetten, moesten gezond en sterk zijn. Eenmaal op de kade werden de producten vervoerd of gedragen op de schouders van een zakken drager.

- 1 **Waterpoort** Start van wandeling
- 2 **Korte tolstraat 33** Gouden schip op dak
- 3 **Korte tolstraat 17/19** Huizen uit Hanzetijd
- 4 **Korte tolstraat 8** Sackendraegersgilthuys
- 5 **Tolstraat** Waterpomp
- 6 **Gamerschestr. 16-24** Bouwstijl Hanzetijd
- 7 **Karstraat 32-36** Middeleeuwse kavels
- 8 **Oliemolen** Verdwenen oliemolen
- 9 **Oliemolen 2** Prachtig pand
- 10 **Heemtuin** Mispelhof en Kloosterhof
- 11 **De tuinen** Oude Joodse begraafplaats
- 12 **Achter de muur** Oude begraafplaats
- 13 **Boschstraat** Bosschepoort
- 14 **Stadskasteel** Huis Maarten van Rossum
- 15 **Nonnenstr 22-28** Zacharias woonachtig
- 16 **Ruiterstr. 8/14/16/18** Huizen uit Hanzetijd
- 17 **Oenselsestr. 17/32** Hanzetijd kenmerken
- 18 **Heilige geeststraat 23** Stadsboerderij
- 19 **Gasthuisstraat** Panden uit Hanzetijd
- 20 **Markt 1/2/3/6** Historische panden
- 21 **Waterstraat 26** Kleurrijk gebouw